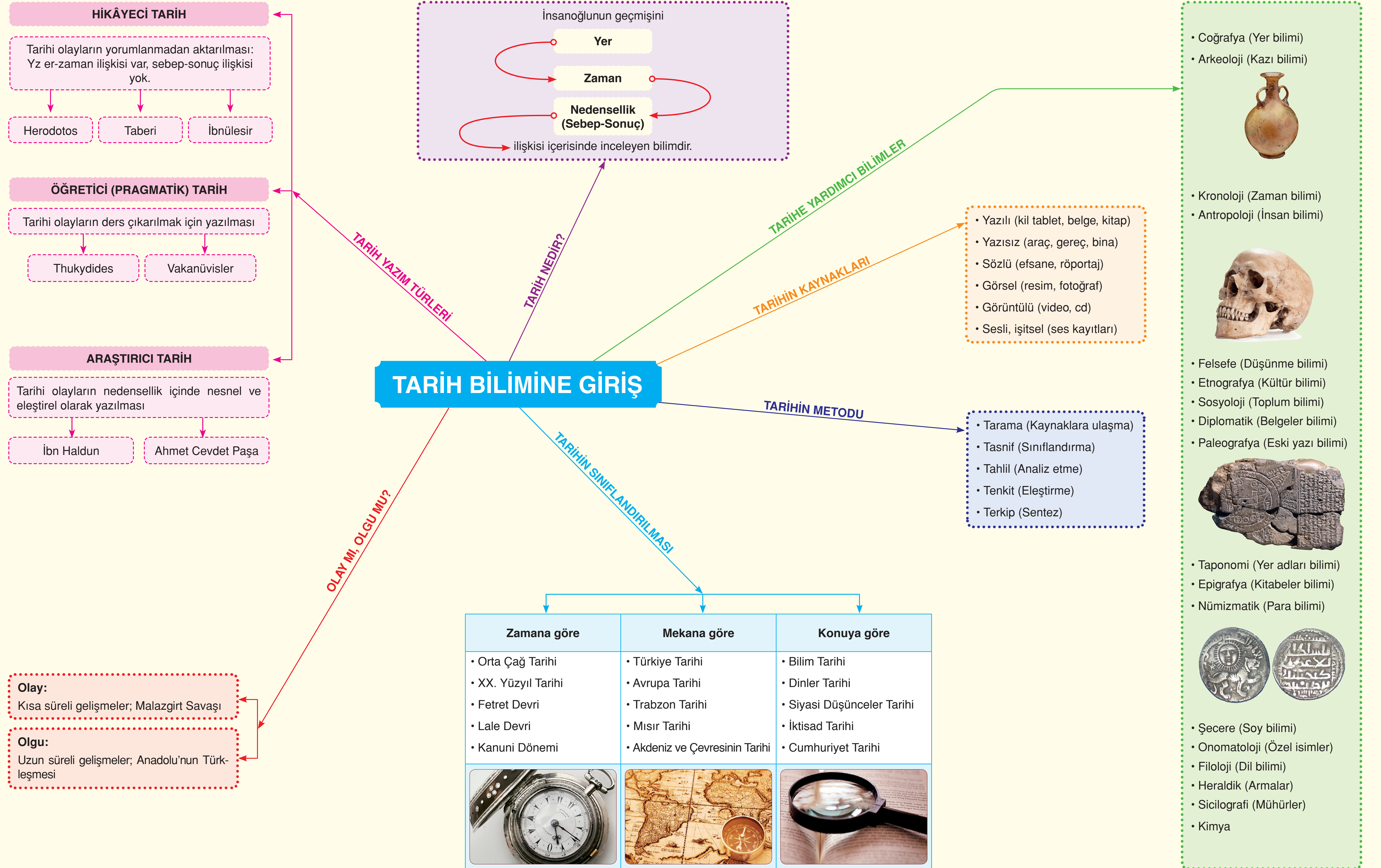

TARİH BİLİMİNE GİRİŞ
TARİH YAZIM TÜRLERİ
HİKÂYECİ TARİH
Tarihi olayların yorumlanmadan aktarılması: Yz er-zaman ilişkisi var, sebep-sonuç ilişkisi yok.
Herodotos
Taberi
İbnülesir
ÖĞRETİCİ (PRAGMATİK) TARİH
Tarihi olayların ders çıkarılmak için yazılması
Thukydides
Vakanüvisler
ARAŞTIRICI TARİH
Tarihi olayların nedensellik içinde nesnel ve eleştirel olarak yazılması
İbn Haldun
Ahmet Cevdet Paşa
TARİH NEDİR?
İnsanoğlunun geçmişini
Yer
Zaman
Nedensellik (Sebep-Sonuç)
ilişkisi içerisinde inceleyen bilimdir.
TARİHE YARDIMCI BİLİMLER
• Coğrafya (Yer bilimi)
• Arkeoloji (Kazı bilimi)
• Kronoloji (Zaman bilimi)
• Antropoloji (İnsan bilimi)
• Felsefe (Düşünme bilimi)
• Etnografya (Kültür bilimi)
• Sosyoloji (Toplum bilimi)
• Diplomatik (Belgeler bilimi)
• Paleografya (Eski yazı bilimi)
• Taponomi (Yer adları bilimi)
• Epigrafya (Kitabeler bilimi)
• Nümizmatik (Para bilimi)
• Şecere (Soy bilimi)
• Onomatoloji (Özel isimler)
• Filoloji (Dil bilimi)
• Heraldik (Armalar)
• Sicilografi (Mühürler)
• Kimya
TARİHİN KAYNAKLARI
• Yazılı (kil tablet, belge, kitap)
• Yazısız (araç, gereç, bina)
• Sözlü (efsane, röportaj)
• Görsel (resim, fotoğraf)
• Görüntülü (video, cd)
• Sesli, işitsel (ses kayıtları)
TARİHİN METODU
• Tarama (Kaynaklara ulaşma)
• Tasnif (Sınıflandırma)
• Tahlil (Analiz etme)
• Tenkit (Eleştirme)
• Terkip (Sentez)
TARİHİN SINIFLANDIRILMASI
Zamana göre
• Orta Çağ Tarihi
• XX. Yüzyıl Tarihi
• Fetret Devri
• Lale Devri
• Kanuni Dönemi
Mekana göre
• Türkiye Tarihi
• Avrupa Tarihi
• Trabzon Tarihi
• Mısır Tarihi
• Akdeniz ve Çevresinin Tarihi
Konuya göre
• Bilim Tarihi
• Dinler Tarihi
• Siyasi Düşünceler Tarihi
• İktisad Tarihi
• Cumhuriyet Tarihi
OLAY MI, OLGU MU?
Olay:
Kısa süreli gelişmeler; Malazgirt Savaşı
Olgu:
Uzun süreli gelişmeler; Anadolu'nun Türkleşmesi

İLK ÇAĞ UYGARLIKLARI

SÜMERLER
- Mezopotamya
- Şehir devletleri
- Site
- Ay yılı takvim
- Sayılar
- Dört işlem
- Ur, Uruk, Lagaş, Kiş ve Urnamu
- Ensi-Patesi → Rahip-Kral
- Ziggurat: Tapınak, depo, okul
- Gılgamış ve Tufan Destanları
- Astronomi
- Geometri
- Urugakina: İlk yazılı kanunlar
- Çivi yazısı

AKADLAR
- İlk merkezi devlet-ilk düzenli ordu
- Kurucusu Sargon
- Kral Naram-Sin: Tanrı- Kral

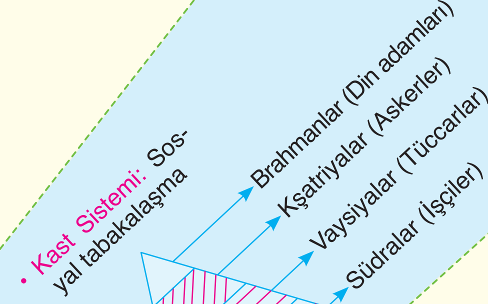
BABİLLİLER
- Hammurabi Kanunları: Kısasa kısas
- Nabukadnezar: Babil Kulesi, Asma Bahçeleri
- Persler tarafından yıkıldı.

ASURLULAR
- Asur → Ninova
- Anadolu kolonileri
- İlk kütüphane
- Kültepe

ELAMLAR
- Başkent: Sus
- Mezopotamya'nın güneydoğusunda yaşadılar.
- Asurlar yıktı.

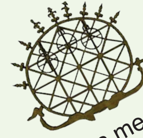
ÇİN UYGARLIĞI
- İpek Yolu: ipek, porselen
- Barut, pusula, matbaa, mürekkep
- Hun saldırıları, Çin Seddi
- Manheizm, Taoizm, Konfüçyüslük

HİNT UYGARLIĞI
- İndus
- Ganj
- Racalık
- Veda-Brahmanizm Hinduizm-Budizm
- Kast Sistemi: Sosyal tabakalaşma

- Baharat Yolu

HİTİTLER
- Medeniyetler Beşiği ve Hattuşa (Boğazköy)
- Kadeş Antlaşması (Mısırlılar)
- Bin Tanrı İli
- Anallar
- Nesnel tarih yazımı
- Yazılıkaya, İvriz kabartmaları
- Pankuş meclisi
- Tavananna (Kraliçe)

URARTULAR
- Merkez Tuşpa (Van)
- Eyalet sistemi
- Madencilik
- Sulama kanalları
- Haldi (savaş tanrısı)

FRİGYALILAR
- Merkez Gordion
- Tarım ve hayvancılık
- Tapetes halıları
- Bereket tanrıçası Kibele
- Kibela
- Fabl (Hayvan hikayeleri)
- Midas

LİDYALILAR
- Merkez Sardeis
- Kral Yolu
- İlk Sikke
- Paralı Ordu

İYONYALILAR
- Mikenler
- Efes, Foça, Milet
- Deniz ticareti ve kolonicilik
- Tales, Pisagor, Hipokrat, Homeros
- İyon nizamı, Artemis Tapınağı
- Homeros; İlyada ve Odesa
- Tales, Pisagor, Heredot

MISIRLILAR
- Nil Deltası
- Kral Menes
- Nom şehir devletleri
- Piramitler Keops, Kefren, Mikerinos
- Pi Sayısı
- Ahiret inancı
- Mumyacılık
- Tıp, Anatomi
- Tarım
- Güneş Takvimi
- Geometri
- Papirüs
- Hiyeroglif
- İskenderiye kütüphanesi

FENİKELİLER
- Doğu Akdeniz
- Şehir devletleri
- Harf alfabesi
- Kolonicilik
- Kartaca

İBRANİLER
- Filistin
- Musevilik
- Kral-peygamberler Hz. Davud, Hz. Süleyman
- Mescid-i Aksa

İRAN MEDENİYETİ
- En eski Medler
- Medlere, Persler son verdi.

PERSLER
- Medleri yıktılar
- Mısır ve Anadolu egemenliği
- Eyalet sistemi (satrap)
- Posta teşkilatı
- Zerdüştlük
- Ateşgede

YUNANLAR
- Miken (Aka)
- Dor istilası
- Truva Savaşı
- Şehir devletleri (polis)
- Atina, Sparta, Korint
- Monarşi
- Oligarşi
- Tiranlık
- Demokrasi
- Peleponnes Savaşları
- Drakon kanunları (Asiller için)
- Solon kanunları (Asillere karşı)
- Klistenes kanunları (Demokratik yönetim)
- Kolonicilik
- Yunan alfabesi
- Çok tanrılı din
- Olimpiyatlar (Zeus, Sokrat, Eflatun, Aristo, Hades ve Poseidon)

BÜYÜK İSKENDER
- Perslere karşı Asya Seferi
- Anadolu, Suriye, Mısır, Mezopotamya, İran, Hindistan
- Doğu-Batı sentezi (Helenizm)
- Bergama
- Parşömen
- Asklepien

ROMALILAR
- Krallık-Cumhuriyet-İmparatorluk
- Patrici-Plep mücadelesi (On İki Levha Kanunları)
- Kavimle Göçü (Doğu Roma-Batı Roma)

İLK TÜRK DEVLETLERİ

ASYA HUN DEVLETİ

- Türk'ün anlamı: Güç, kuvvet, miğfer, töreli, olgunluk çağı

İlk Anayurt: Orta Asya

- Kuzey= Sibirya • Batı= Hazar Denizi
- Doğu= Kingan Dağları
- Güney= Hindikuş Dağları

- İlk Türk devleti
- Bilinen ilk hükümdarı Teoman
- Merkezi Ötüken
- Mete döneminde (MÖ 209-174) Orta Asya Türk Siyasal birliği
- Çin ile İpek Yolu mücadelesi
- Önce Doğu-Batı sonra Kuzey-Güney olarak bölünme
- Oğuz Kağan Destanı
- Askeri teşkilatta onlu sistem
- Çinlilere saldırı sonucu Çin Seddi'nin inşası

Çin Seddi

AVRUPA HUN DEVLETİ

- Kavimler Göçü sonrası Avrupa egemenliği
- Attila döneminde (434-453) Doğu Roma ve Batı Roma seferi
- Tanrı'nın kırbacı

AKHUN DEVLETİ

- Orta Asya'da kalan Hunların devleti
- İran ve Bizans kaynaklarında Eftalitler
- Mazdek isyanını bastırdılar
- Sasaniler ve Köktürklerle mücadele

Savaş Filleri

I. KÖKTÜRK DEVLETİ

- Avarlara isyan
- Kurucu Bumin Kağan
- Merkez Ötüken
- İkili teşkilat
- Batıda İstemi Yabgu
- Sasanilere karşı Bizans'la ittifak
- Doğu-Batı olarak ikiye bölünme
- Çin esareti
- Türk adıyla kurulan ilk devlet
- Boy beylerinin katıldığı Kurultay (Kengeş), Töre
- Kağan eşi Hatun
- Ordu-millet anlayışı
- Gök Tanrı inancı, Kut anlayışı
- Yuğ, uçmağ, tamu
- Oğuş (aile), urug (sülale), boy, budun (millet), il (devlet)

II. KÖKTÜRK DEVLETİ

- Kürşad İhtilali
- Kutluk önderliğinde Çin'e isyan
- Bilge Kağan ve Kültigin döneminde Türk siyasal birliği
- Tonyukuk, Kültigin ve Bilge Kağan adına Orhun Yazıtları
- Ergenekon ve Bozkurt destanları
- Köktürk Alfabesi (38 harf)

Orhun Yazıtları

UYGUR DEVLETİ

- Merkez Ötüken, sonra Karabalgasun
- Moyen - Çur döneminde Türk Siyasal birliği
- Bögü Kağan Dönemi'nde Maniheizm'in kabul edilmesi
- Yerleşik hayata geçen ilk Türk devleti
- Tarım, mimari, yazılı hukuk
- Resim, fresk, minyatür
- İlk matbaa, ilk kütüphane
- Uygur alfabesi (18 harf)
- Şine-Usu Yazıtı
- Karabalgasun Yazıtı

Uygur Prensleri Minyatürü

DİĞER TÜRK BOYLARI

KIRGIZLAR

- Yenisey Irmağı Havzası
- Uygurlara son vererek Ötüken egemenliği
- Demircilik ve hayvancılık

TÜRGİŞLER

- Baga Tarkan Dönemi'nde ilk Türk parası
- Emevilerle mücadele

KARLUKLAR

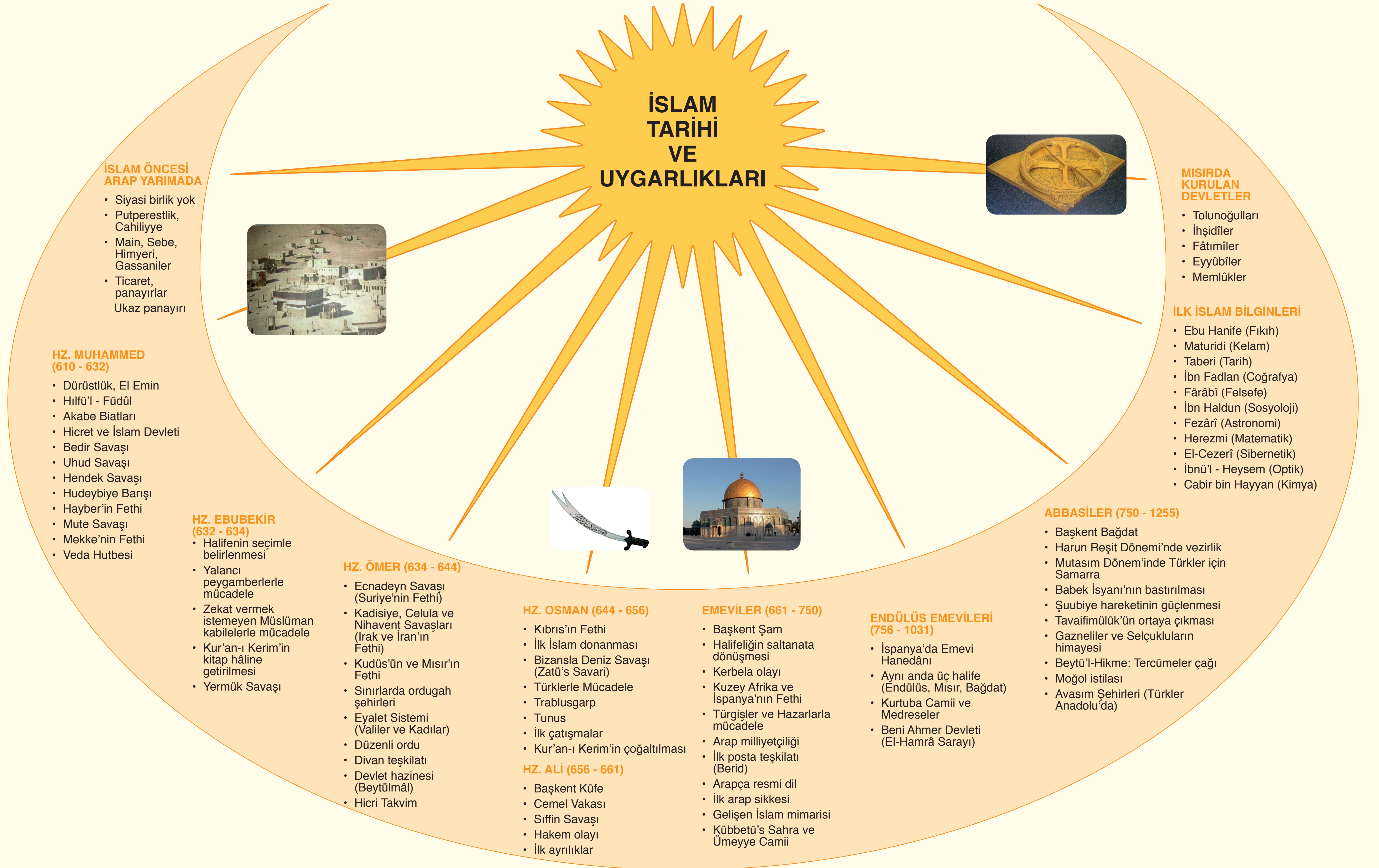
- 751 Talas Savaşı'nda ilk Müslüman Türk boyu
- Karahanlı Devleti'nin kurucusu

OĞUZLAR

- Oğuz Yabgu Devleti
- Kıpçaklarla mücadele, Dede Korkut Hikayeleri
- Selçuklular, Osmanlılar

HAZARLAR

- Hazar Barış Çağı
- Bizans'la ittifak , Müslüman Araplarla mücadele

İSLAM TARİHİ VE UYGARLIKLARI
İSLAM ÖNCESİ ARAP YARIMADA
• Siyasi birlik yok
• Putperestlik, Cahiliyye
• Main, Sebe, Himyeri, Gassaniler
• Ticaret, panayırlar
Ukaz panayırı
HZ. MUHAMMED (610 - 632)
• Dürüstlük, El Emin
• Hılfü'l - Füdûl
• Akabe Biatları
• Hicret ve İslam Devleti
• Bedir Savaşı
• Uhud Savaşı
• Hendek Savaşı
• Hudeybiye Barışı
• Hayber'in Fethi
• Mute Savaşı
• Mekke'nin Fethi
• Veda Hutbesi
HZ. EBUBEKİR (632 - 634)
• Halifenin seçimle belirlenmesi
• Yalancı peygamberlerle mücadele
• Zekat vermek istemeyen Müslüman kabilelerle mücadele
• Kur'an-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesi
• Yermük Savaşı
HZ. ÖMER (634 - 644)
• Ecnadeyn Savaşı (Suriye'nin Fethi)
• Kadisiye, Celula ve Nihavent Savaşları (Irak ve İran'ın Fethi)
• Kudüs'ün ve Mısır'ın Fethi
• Sınırlarda ordugah şehirleri
• Eyalet Sistemi (Valiler ve Kadılar)
• Düzenli ordu
• Divan teşkilatı
• Devlet hazinesi (Beytülmâl)
• Hicri Takvim
HZ. OSMAN (644 - 656)
• Kıbrıs'ın Fethi
• İlk İslam donanması
• Bizansla Deniz Savaşı (Zatü's Savari)
• Türklerle Mücadele
• Trablusgarp
• Tunus
• İlk çatışmalar
• Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılması
HZ. ALİ (656 - 661)
• Başkent Kûfe
• Cemel Vakası
• Sıffin Savaşı
• Hakem olayı
• İlk ayrılıklar
EMEVİLER (661 - 750)
• Başkent Şam
• Halifeliğin saltanata dönüşmesi
• Kerbela olayı
• Kuzey Afrika ve İspanya'nın Fethi
• Türgişler ve Hazarlarla mücadele
• Arap milliyetçiliği
• İlk posta teşkilatı (Berid)
• Arapça resmi dil
• İlk arap sikkesi
• Gelişen İslam mimarisi
• Kübbetü's Sahra ve Ümeyye Camii
ENDÜLÜS EMEVİLERİ (756 - 1031)
• İspanya'da Emevi Hanedânı
• Aynı anda üç halife (Endülüs, Mısır, Bağdat)
• Kurtuba Camii ve Medreseler
• Beni Ahmer Devleti (El-Hamrâ Sarayı)
ABBASİLER (750 - 1255)
• Başkent Bağdat
• Harun Reşit Dönemi'nde vezirlik
• Mutasım Dönem'inde Türkler için Samarra
• Babek İsyanı'nın bastırılması
• Şuubiye hareketinin güçlenmesi
• Tavaifimülûk'ün ortaya çıkması
• Gazneliler ve Selçukluların himayesi
• Beytü'l-Hikme: Tercümeler çağı
• Moğol istilası
• Avasım Şehirleri (Türkler Anadolu'da)
İLK İSLAM BİLGİNLERİ
• Ebu Hanife (Fıkıh)
• Maturidi (Kelam)
• Taberi (Tarih)
• İbn Fadlan (Coğrafya)
• Fârâbî (Felsefe)
• İbn Haldun (Sosyoloji)
• Fezârî (Astronomi)
• Herezmi (Matematik)
• El-Cezerî (Sibernetik)
• İbnü'l - Heysem (Optik)
• Cabir bin Hayyan (Kimya)
MISIRDA KURULAN DEVLETLER
• Tolunoğulları
• İhşidîler
• Fâtımîler
• Eyyûbîler
• Memlûkler

(840 - 1212)
1.KARAHANLILAR
• Kurucusu Karluk Yabgusu Bilge Kül Kadir Han
• Merkez Balasagun
• Satuk Buğra Han Dönemi'nde İslam'ın kabulü
• Yusuf Kadir Han zamanında en parlak dönem
• Doğu Karahanlılar; başkent Kaşgar
• Batı Karahanlılar; başkent Semerkant
• Türkçe resmi dil, Uygur Alfabesi resmi alfabe
• Yusuf Has Hacip (Kutadgu Bilig)
• Kaşgarlı Mahmut (Divân-ı Lügati't-Türk)
(1040 - 1063)
TUĞRUL BEY
• Batıya yöneliş ve Anadolu keşifleri
• Çağrı Bey; Gürcüler ve Ermenilerle mücadele
• 1040 Dandanakan Savaşı ve bağımsızlık
• Başkent Rey
• 1048 Pasinler, Bizansla ilk savaş
• 1055 Bağdat Seferi "Doğu'nun ve Batı'nın hükümdarı"
(1063 - 1072)
ALP ARSLAN
• Gürcülerden Kars ve Ani'nin fethi
• Fethedilen yerler fetheden komutana
• 1071 Malazgirt, Anadolu'nun Fethi
• Haçlı Seferlerinin gerekçesi oldu
• Meliklerin eyaletlere gönderilmesi
• Nizamülmülk, Siyasetname
• Askeri iktalar
(1072 - 1092)
MELİKŞAH
• Devletin en parlak dönemi
• Yönetimde İranlılar etkin
• Küdüs, Şam ve Hicaz'ın alınması
• Batınilik Hareketi ve Haşhaşiler
• Başkenti İsfahan
• Divan-ı Mezalim ve adalet
• Celâli Takvîmi
• Bilim dili Arapça, resmi dil Farsça, saray dili Türkçe
• Sencer Dönemi; Katvan Savaşı ve yıkılış
(963 - 1187)
2.GAZNELİLER
• Samanoğulları ve Fars etkisi
• Gazneli Mahmut Dönemi'nde Horasan ve Hindistan egemenliği
• Şii Büveyhiroğullarını yendi
• Gazneli Mahmut Abbâsi halifesinden Sultan unvanı verilmesi
• 1040 Dandanakan, Savaşı sonucu Selçukluya bağlanma
• 1187 Gurlulara yenilme ve çöküş
• İslam, İran Hint, Türk Sentezi
• Kültürel çeşitlilik
• Gulam sistemi, maaşlı askerlik
• İran divan teşkilatı
3.BÜYÜK SELÇUKLULAR (1040 - 1157)
TÜRK - İSLAM DEVLETLERİ
(9 - 13. YÜZYIL)
Yusuf Has Hacip (Kutadgu Bilig)
Gazneli Mahmut

SADIK UYGUN YAYINLARI

TÜRKİYE TARİHİ (11-13. YÜZYIL)

MENGÜCEKLİLER (1080-1228)

- Kurucusu: Mengücek Gazi
- Merkezi: Erzincan
- En önemli eseri; Divriği Külliyesi

DANİŞMENTLİLER (1080-1178)

- Kurucusu: Danişment Ahmet Gazi
- Merkezi: Sivas
- Amasya, Tokat, Kayseri, Malatya'da egemenlik
- Haçlılarla mücadele
- Tokat Niksar'da Anadolu'nun ilk medresesi (Yağbasan)

SALTUKLULAR (1072-1202)

- Kurucusu: Saltuk Gazi
- Merkezi: Erzurum
- Gürcülerle mücadele
- Kadın hükümdar Mama Hatun
- En önemli eserleri;
  Erzurum'da Tepsi Minare ve Üç Kümbetler
  Erzincan'da Mama Hatun Kervansarayı

Erzurum Üç Kümbetler

ARTUKLULAR (1102-1409)

- Kurucusu: Artuk Bey
- Hasankeyf, Mardin ve Harput olmak üzere üç koldan yönetim
- Medrese medeniyeti
- Mardin Zinciriye ve Kasımiye medreseleri
- Diyarbakır Malabadi Köprüsü
- Mekanik bilgini El-Cezeri

El-Cezeri'nin Filli Su Saati

TÜRKİYE SELÇUKLU DEVLETİ (1075-1308)

SÜLEYMAN ŞAH (1075-1086)

- İznik'in fethi
- Bağımsızlık ilanı (1077)

I. KILIÇ ARSLAN (1092-1107)

- Çaka Beyliği'ne son vererek Batı Anadolu egemenliği
- Haçlılara mağlubiyet ve başkentin Konya'ya taşınması

HAÇLI SEFERLERİ (1096-1270)

Nedenleri:

- Kudüs'ün alınmak istenmesi
- Doğu'nun zenginlikleri
- Bizans'ın Türklere karşı yardım istemesi

I. Haçlı Seferi:

- Kudüs'te Latin Krallığı

III. Haçlı Seferi:

- Eyyubilerle Hıttin Savaşı

IV. Haçlı Seferi:

- İstanbul'da Latin Krallığı

II. KILIÇ ARSLAN (1155-1192)

- III. Haçlı Seferi'nde Almanlarla mücadele
- 1176 Miryokefalon Savaşı
- Bizans'ın Savunmaya çekilmesi

I. ALAEDDİN KEYKUBAT (1220-1237)

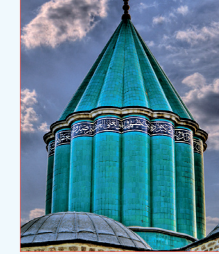
- Alanya ve Suğdak'ın fethi
- 1230 Yassıçemen Savaşı ve Harzemşahların yıkılışı

DAĞILMA (1243-1308)

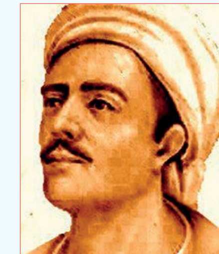
- Babailer isyanı
- 1243 Kösedağ Savaşı:
- Moğollara yeniliş ve çözülme

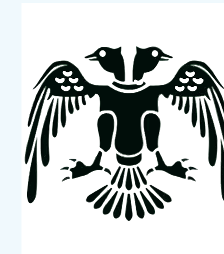
KÜLTÜR VE UYGARLIK

- Resmi dil Farsça
- Pervaneci: Arazi işleri
- Divan-ı İşraf: Denetleme
- Divan-ı Tugrai: İç ve dış yazışmalar
- Divan-ı Arz: Askeri konular
- Divan-ı istifa: Maliye
- Bizans sınırında uç beyleri
- Yabanlu: Uluslararası panayır
- Ahi Evren önderliğinde Ahilik teşkilatı
- Mevlana, Hacı Bektaş, Yunus Emre

Mevlana Türbesi

Hacı Bektaş Veli

Yunus Emre

Selçuklu Kartalı

- Cacabey Rasathanesi, Antalya Yivli Minare, Sivas Gök Medrese, Kayseri Gevher Nesibe Şifahanesi

Selçuklu Yıldızı

II. Anadolu(Türk) Beylikleri

1243 Kösedağ Savaşı sonrası Anadolu'da hâkimiyet küçük Türkmen beylikleri tarafından sağlandı.

Karamanoğulları: (1257-1487)
Konya merkezli olarak kurulmuştur. Kösedağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun en güçlü beyliğiydi Karamanoğlu Mehmet Bey döneminde Türkçeyi resmi dil ilan etmişlerdir.

Karesioğulları: (1303-1345)
Balıkesir merkez olmak üzere Çanakkale bölgesinde kurulmuştur. Osmanlı hâkimiyetine gecen ilk Türk beyliğidir.

Candaroğulları (İsfendiyaroğulları): (1292-1461)
Kastamonu ve Sinop yöresinde kurulmuştur. Denizcilikle uğraşan bu beylik II. Mehmet döneminde Osmanlı egemenliğine girmiştir.

Germiyanoğluları: (1299 – 1429)
Kütahya ve Denizli merkezli kurulmuştur. Topraklarının bir kısmı çeyiz yoluyla Osmanlı devletine geçmiştir.

Saruhanoğluları: (1313- 1410)
Manisa merkez olarak kurulmuştur. I. Mehmet tarafından Osmanlı hâkimiyeti altına alınmıştır.

Aydınoğulları: (1308- 1426)
Birgi çevresinde kurulmuştur. Umur Bey döneminde en parlak yıllarını yaşamışlardır. II. Murat tarafından Osmanlı egemenliğine girmiştir.

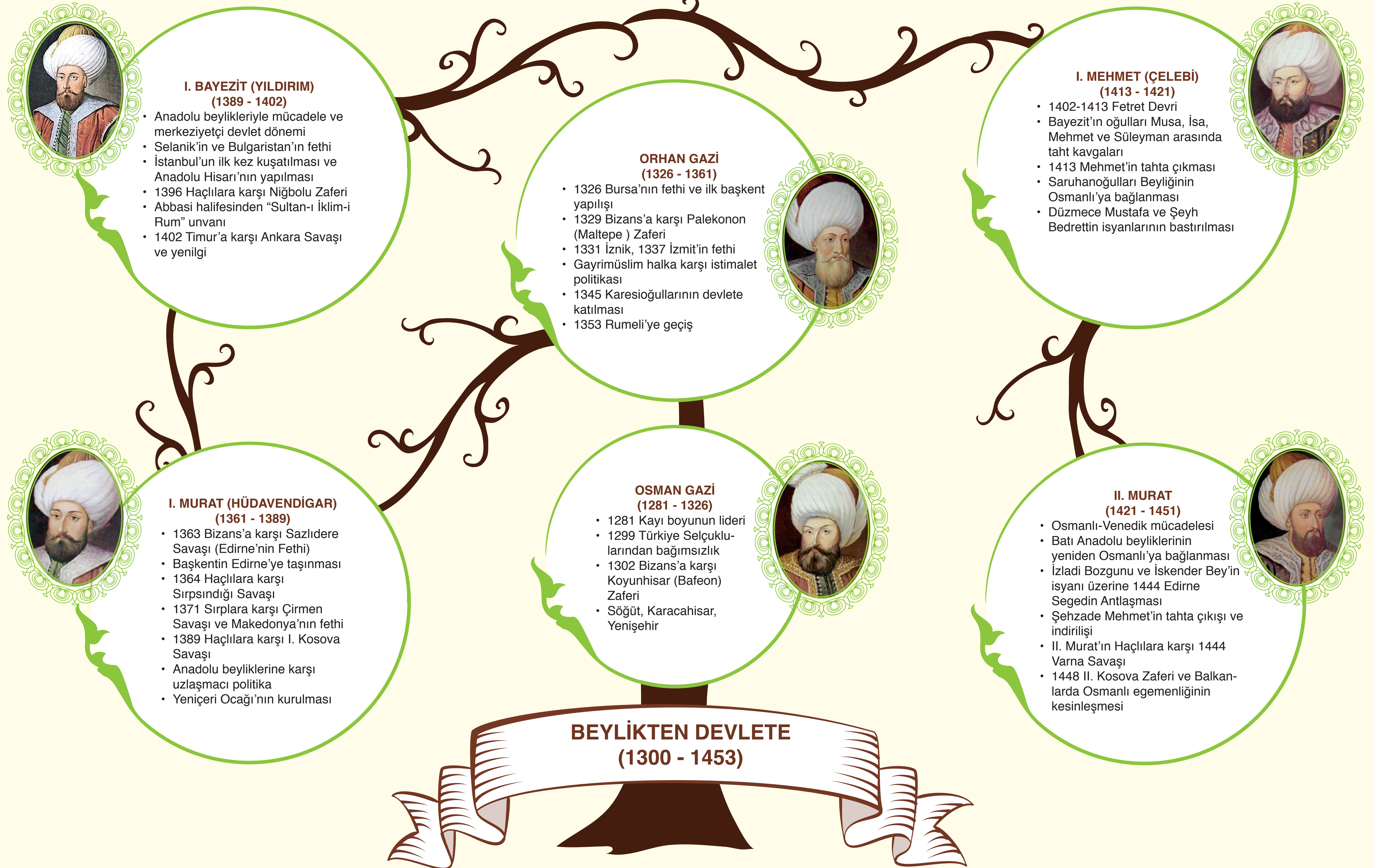
Menteşeoğluları: (1261- 1424)
Muğla, Fethiye, Milâs, Söke çevresinde kurulmuştur. II. Murat döneminde Osmanlı hâkimiyeti altına girmişlerdir.

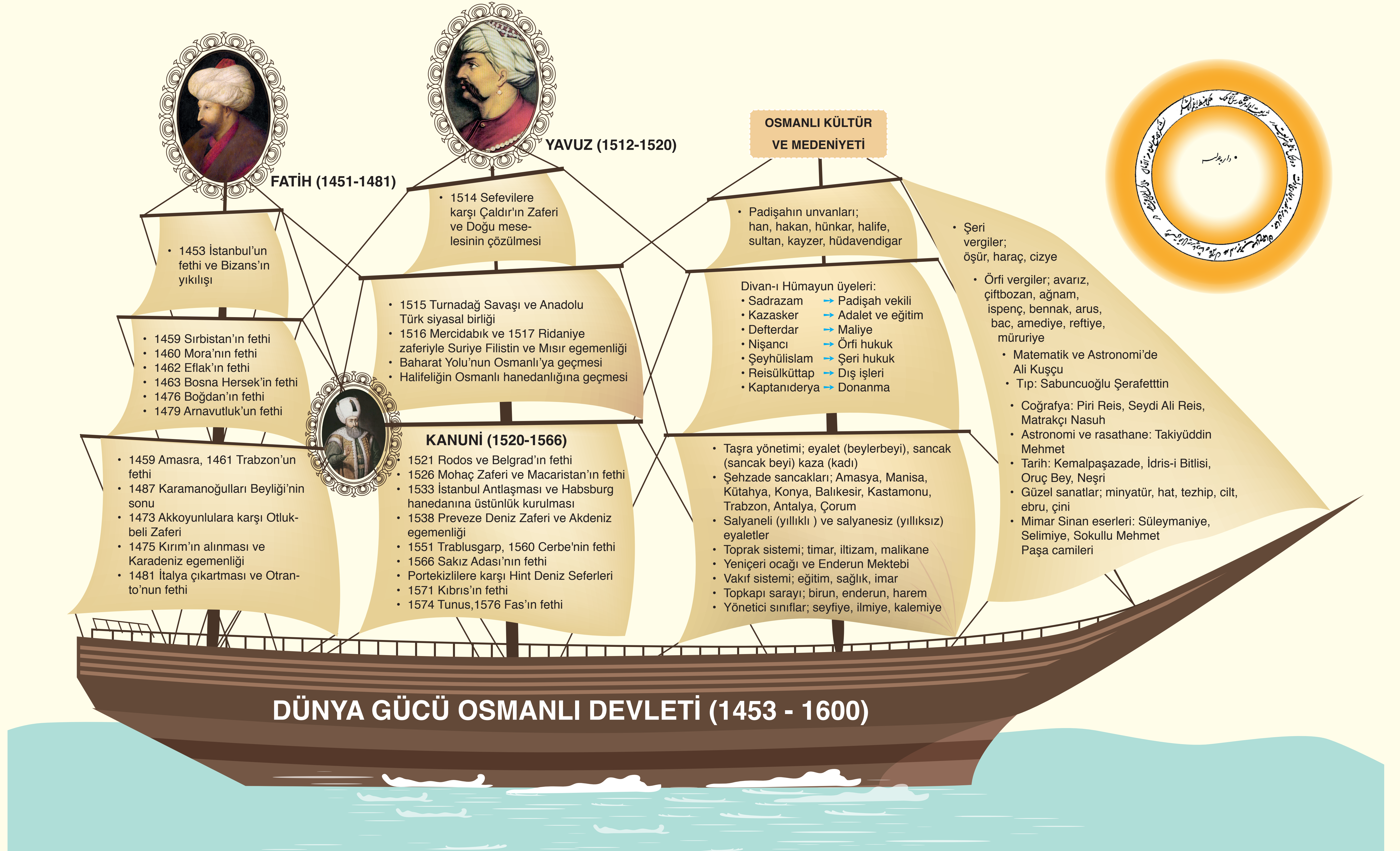
Hamitoğulları: (1300 – 1423)
Isparta merkezli kurulmuş, Antalya bölgesine hâkim olmuşlardır.

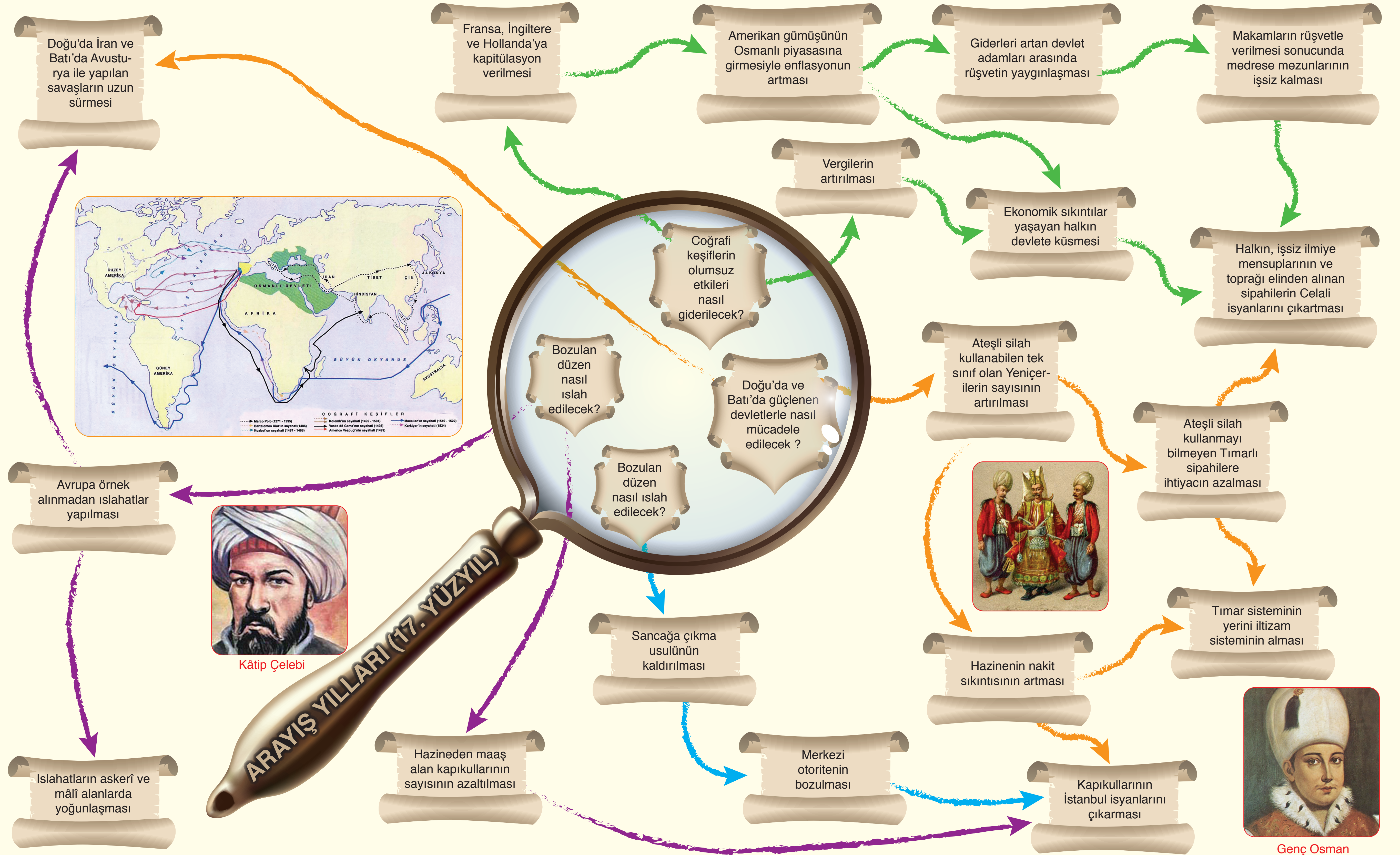
Dulkadiroğulları: (1337 – 1515)
Elbistan bölgelerinde kurulmuştur. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Turnadağı Savaşı ile sıyası varlıklarına son verilmiştir.

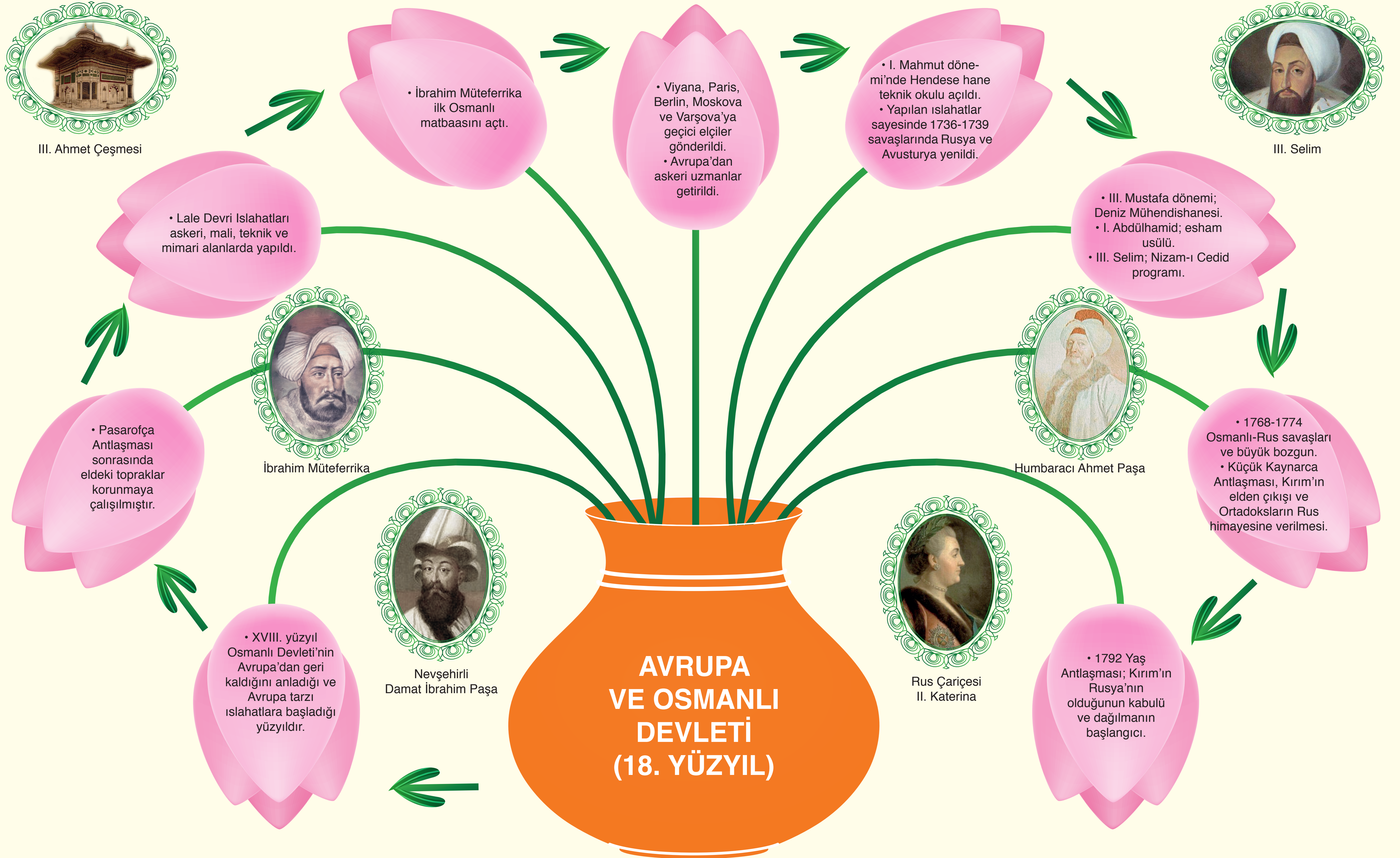
Ramazanoğulları: (1353 – 1515)
Adana merkez olarak kurulmuştur. Yavuz Sultan Selim tarafından Osmanlı Devleti'ne bağlanmıştır.

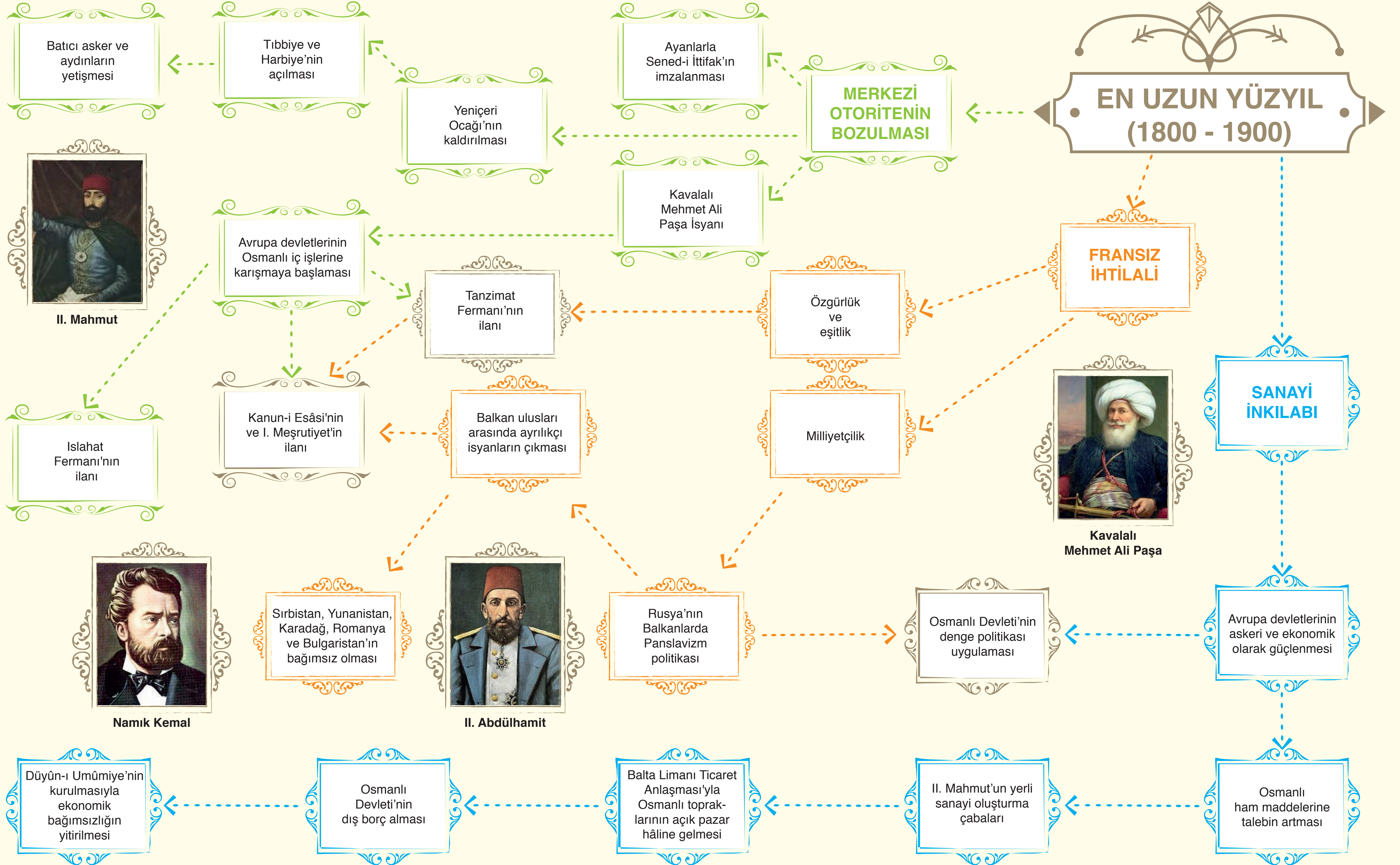
Kadı Burhanettin beyliği: Sivas bölgelerine hâkim olmuşlardır.

BEYLİKTEN DEVLETE
(1300 - 1453)
OSMAN GAZİ
(1281 - 1326)
• 1281 Kayı boyunun lideri
• 1299 Türkiye Selçuklularından bağımsızlık
• 1302 Bizans'a karşı Koyunhisar (Bafeon) Zaferi
• Söğüt, Karacahisar, Yenişehir
ORHAN GAZİ
(1326 - 1361)
• 1326 Bursa'nın fethi ve ilk başkent yapılışı
• 1329 Bizans'a karşı Palekonon (Maltepe) Zaferi
• 1331 İznik, 1337 İzmit'in fethi
• Gayrimüslim halka karşı istimalet politikası
• 1345 Karesioğullarının devlete katılması
• 1353 Rumeli'ye geçiş
I. MURAT (HÜDAVENDİGAR)
(1361 - 1389)
• 1363 Bizans'a karşı Sazlıdere Savaşı (Edirne'nin Fethi)
• Başkentin Edirne'ye taşınması
• 1364 Haçlılara karşı Sırpsındığı Savaşı
• 1371 Sırplara karşı Çirmen Savaşı ve Makedonya'nın fethi
• 1389 Haçlılara karşı I. Kosova Savaşı
• Anadolu beyliklerine karşı uzlaşmacı politika
• Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
I. BAYEZİT (YILDIRIM)
(1389 - 1402)
• Anadolu beylikleriyle mücadele ve merkeziyetçi devlet dönemi
• Selanik'in ve Bulgaristan'ın fethi
• İstanbul'un ilk kez kuşatılması ve Anadolu Hisarı'nın yapılması
• 1396 Haçlılara karşı Niğbolu Zaferi
• Abbasi halifesinden "Sultan-ı İklim-i Rum" unvanı
• 1402 Timur'a karşı Ankara Savaşı ve yenilgi
I. MEHMET (ÇELEBİ)
(1413 - 1421)
• 1402-1413 Fetret Devri
• Bayezit'ın oğulları Musa, İsa, Mehmet ve Süleyman arasında taht kavgaları
• 1413 Mehmet'in tahta çıkması
• Saruhanoğulları Beyliğinin Osmanlı'ya bağlanması
• Düzmece Mustafa ve Şeyh Bedrettin isyanlarının bastırılması
II. MURAT
(1421 - 1451)
• Osmanlı-Venedik mücadelesi
• Batı Anadolu beyliklerinin yeniden Osmanlı'ya bağlanması
• İzladi Bozgunu ve İskender Bey'in isyanı üzerine 1444 Edirne Segedin Antlaşması
• Şehzade Mehmet'in tahta çıkışı ve indirilişi
• II. Murat'ın Haçlılara karşı 1444 Varna Savaşı
• 1448 II. Kosova Zaferi ve Balkanlarda Osmanlı egemenliğinin kesinleşmesi

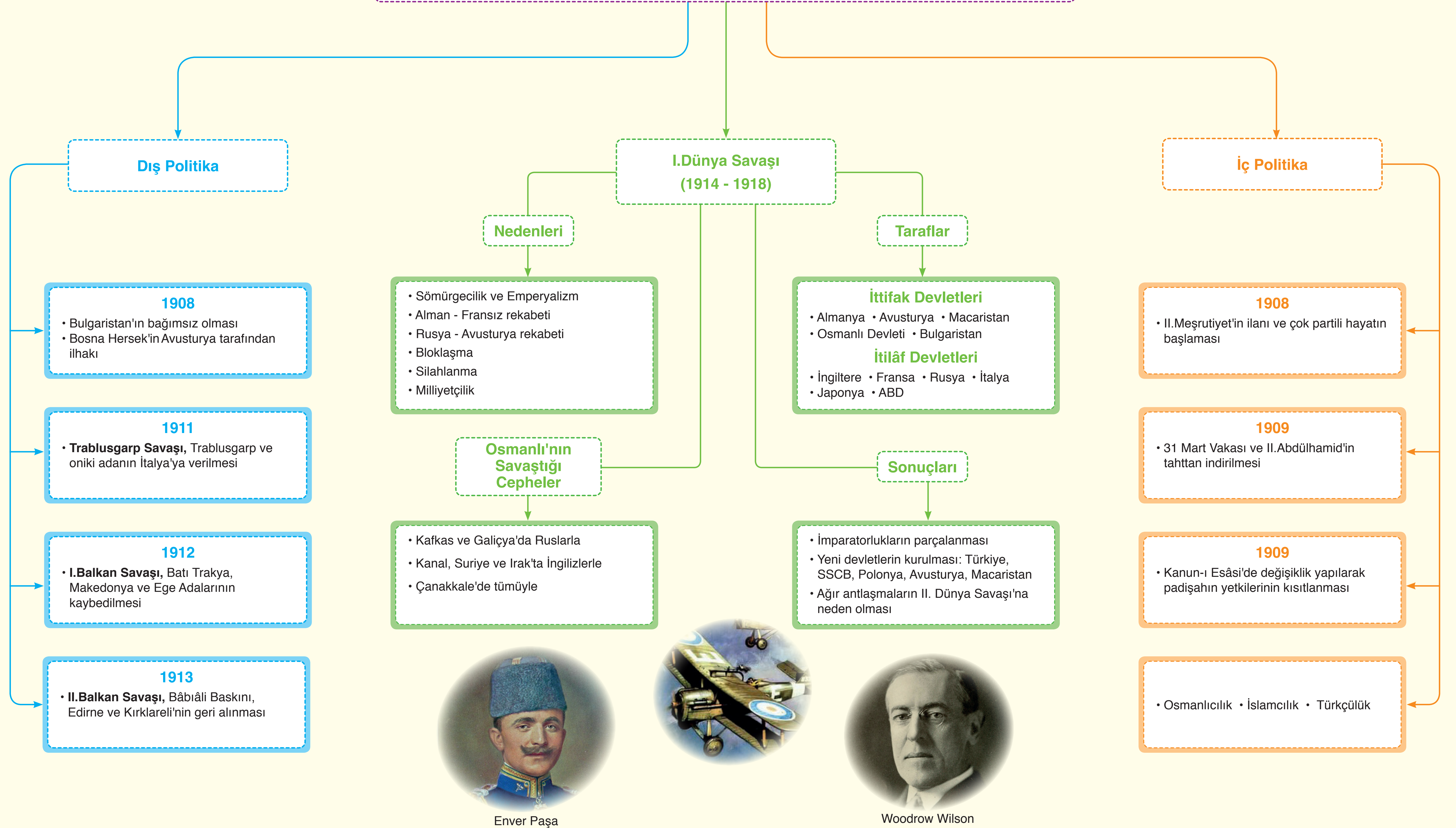

FATİH (1451-1481)
YAVUZ (1512-1520)
OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYETİ
• 1453 İstanbul'un fethi ve Bizans'ın yıkılışı
• 1459 Sırbistan'ın fethi
• 1460 Mora'nın fethi
• 1462 Eflak'ın fethi
• 1463 Bosna Hersek'in fethi
• 1476 Boğdan'ın fethi
• 1479 Arnavutluk'un fethi
• 1459 Amasra, 1461 Trabzon'un fethi
• 1487 Karamanoğulları Beyliği'nin sonu
• 1473 Akkoyunlulara karşı Otlukbeli Zaferi
• 1475 Kırım'ın alınması ve Karadeniz egemenliği
• 1481 İtalya çıkartması ve Otranto'nun fethi
• 1514 Sefevilere karşı Çaldır'ın Zaferi ve Doğu meselesinin çözülmesi
• 1515 Turnadağ Savaşı ve Anadolu Türk siyasal birliği
• 1516 Mercidabık ve 1517 Ridaniye zaferiyle Suriye Filistin ve Mısır egemenliği
• Baharat Yolu'nun Osmanlı'ya geçmesi
• Halifeliğin Osmanlı hanedanlığına geçmesi
KANUNİ (1520-1566)
• 1521 Rodos ve Belgrad'ın fethi
• 1526 Mohaç Zaferi ve Macaristan'ın fethi
• 1533 İstanbul Antlaşması ve Habsburg hanedanına üstünlük kurulması
• 1538 Preveze Deniz Zaferi ve Akdeniz egemenliği
• 1551 Trablusgarp, 1560 Cerbe'nin fethi
• 1566 Sakız Adası'nın fethi
• Portekizlilere karşı Hint Deniz Seferleri
• 1571 Kıbrıs'ın fethi
• 1574 Tunus,1576 Fas'ın fethi
• Padişahın unvanları; han, hakan, hünkar, halife, sultan, kayzer, hüdavendigar
Divan-ı Hümayun üyeleri:
• Sadrazam → Padişah vekili
• Kazasker → Adalet ve eğitim
• Defterdar → Maliye
• Nişancı → Örfi hukuk
• Şeyhülislam → Şeri hukuk
• Reisülküttap → Dış işleri
• Kaptanıderya → Donanma
• Taşra yönetimi; eyalet (beylerbeyi), sancak (sancak beyi) kaza (kadı)
• Şehzade sancakları; Amasya, Manisa, Kütahya, Konya, Balıkesir, Kastamonu, Trabzon, Antalya, Çorum
• Salyaneli (yıllıklı) ve salyanesiz (yıllıksız) eyaletler
• Toprak sistemi; timar, iltizam, malikane
• Yeniçeri ocağı ve Enderun Mektebi
• Vakıf sistemi; eğitim, sağlık, imar
• Topkapı sarayı; birun, enderun, harem
• Yönetici sınıflar; seyfiye, ilmiye, kalemiye
• Şeri vergiler; öşür, haraç, cizye
• Örfi vergiler; avarız, çiftbozan, ağnam, ispenç, bennak, arus, bac, amediye, reftiye, mururiye
• Matematik ve Astronomi'de Ali Kuşçu
• Tıp: Sabuncuoğlu Şerafetttin
• Coğrafya: Piri Reis, Seydi Ali Reis, Matrakçı Nasuh
• Astronomi ve rasathane: Takiyüddin Mehmet
• Tarih: Kemalpaşazade, İdris-i Bitlisi, Oruç Bey, Neşri
• Güzel sanatlar; minyatür, hat, tezhip, cilt, ebru, çini
• Mimar Sinan eserleri: Süleymaniye, Selimiye, Sokullu Mehmet Paşa camileri
DÜNYA GÜCÜ OSMANLI DEVLETİ (1453 - 1600)

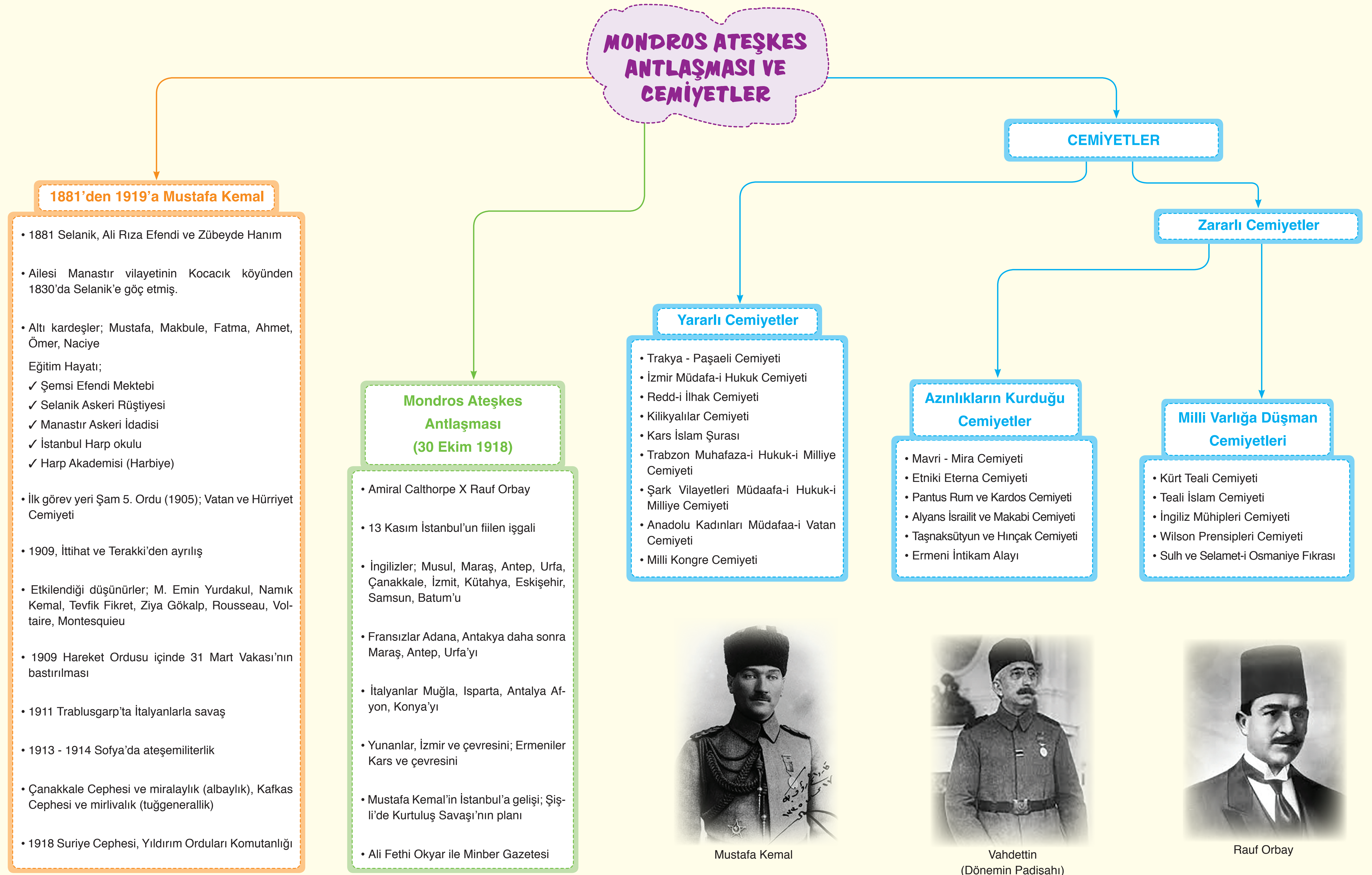

ARAYIŞ YILLARI (17. YÜZYIL)
Coğrafi keşiflerin olumsuz etkileri nasıl giderilecek?
Bozulan düzen nasıl ıslah edilecek?
Doğu'da ve Batı'da güçlenen devletlerle nasıl mücadele edilecek ?
Bozulan düzen nasıl ıslah edilecek?
Doğu'da İran ve Batı'da Avusturya ile yapılan savaşların uzun sürmesi
Fransa, İngiltere ve Hollanda'ya kapitülasyon verilmesi
Amerikan gümüşünün Osmanlı piyasasına girmesiyle enflasyonun artması
Giderleri artan devlet adamları arasında rüşvetin yaygınlaşması
Makamların rüşvetle verilmesi sonucunda medrese mezunlarının işsiz kalması
Vergilerin artırılması
Ekonomik sıkıntılar yaşayan halkın devlete küsmesi
Halkın, işsiz ilmiye mensuplarının ve toprağı elinden alınan sipahilerin Celali isyanlarını çıkartması
Ateşli silah kullanabilen tek sınıf olan Yeniçerilerin sayısının artırılması
Ateşli silah kullanmayı bilmeyen Tımarlı sipahilere ihtiyacın azalması
Tımar sisteminin yerini iltizam sisteminin alması
Hazinenin nakit sıkıntısının artması
Kapıkullarının İstanbul isyanlarını çıkarması
Sancağa çıkma usulünün kaldırılması
Merkezi otoritenin bozulması
Hazineden maaş alan kapıkullarının sayısının azaltılması
Avrupa örnek alınmadan ıslahatlar yapılması
Islahatların askerî ve mâlî alanlarda yoğunlaşması
Kâtip Çelebi
Genç Osman

AVRUPA VE OSMANLI DEVLETİ (18. YÜZYIL)
• XVIII. yüzyıl Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan geri kaldığını anladığı ve Avrupa tarzı ıslahatlara başladığı yüzyıldır.
• Pasarofça Antlaşması sonrasında eldeki topraklar korunmaya çalışılmıştır.
• Lale Devri Islahatları askeri, mali, teknik ve mimari alanlarda yapıldı.
• İbrahim Müteferrika ilk Osmanlı matbaasını açtı.
• Viyana, Paris, Berlin, Moskova ve Varşova'ya geçici elçiler gönderildi.
• Avrupa'dan askeri uzmanlar getirildi.
• I. Mahmut döne-mi'nde Hendese hane teknik okulu açıldı.
• Yapılan ıslahatlar sayesinde 1736-1739 savaşlarında Rusya ve Avusturya yenildi.
• III. Mustafa dönemi; Deniz Mühendishanesi.
• I. Abdülhamid; esham usülü.
• III. Selim; Nizam-ı Cedid programı.
• 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşları ve büyük bozgun.
• Küçük Kaynarca Antlaşması, Kırım'ın elden çıkışı ve Ortadoksların Rus himayesine verilmesi.
• 1792 Yaş Antlaşması; Kırım'ın Rusya'nın olduğunun kabulü ve dağılmanın başlangıcı.
III. Ahmet Çeşmesi
İbrahim Müteferrika
Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
III. Selim
Humbaracı Ahmet Paşa
Rus Çariçesi II. Katerina

EN UZUN YÜZYIL (1800 - 1900)
MERKEZİ OTORİTENİN BOZULMASI
Ayanlarla Sened-i İttifak'ın imzalanması
Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
Tıbbiye ve Harbiye'nin açılması
Batıcı asker ve aydınların yetişmesi
Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı
Avrupa devletlerinin Osmanlı iç işlerine karışmaya başlaması
Islahat Fermanı'nın ilanı
Kanun-i Esâsi'nin ve I. Meşrutiyet'in ilanı
Tanzimat Fermanı'nın ilanı
II. Mahmut
FRANSIZ İHTİLALİ
Özgürlük ve eşitlik
Milliyetçilik
Balkan ulusları arasında ayrılıkçı isyanların çıkması
Sırbistan, Yunanistan, Karadağ, Romanya ve Bulgaristan'ın bağımsız olması
Rusya'nın Balkanlarda Panslavizm politikası
Kavalalı Mehmet Ali Paşa
Namık Kemal
II. Abdülhamit
SANAYİ İNKILABI
Avrupa devletlerinin askeri ve ekonomik olarak güçlenmesi
Osmanlı Devleti'nin denge politikası uygulaması
Osmanlı ham maddelerine talebin artması
II. Mahmut'un yerli sanayi oluşturma çabaları
Balta Limanı Ticaret Anlaşması'yla Osmanlı topraklarının açık pazar hâline gelmesi
Osmanlı Devleti'nin dış borç alması
Düyûn-ı Umûmiye'nin kurulmasıyla ekonomik bağımsızlığın yitirilmesi

20. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI VE CEMİYETLER
1881'den 1919'a Mustafa Kemal
• 1881 Selanik, Ali Rıza Efendi ve Zübeyde Hanım
• Ailesi Manastır vilayetinin Kocacık köyünden 1830'da Selanik'e göç etmiş.
• Altı kardeşler; Mustafa, Makbule, Fatma, Ahmet, Ömer, Naciye
Eğitim Hayatı;
✓ Şemsi Efendi Mektebi
✓ Selanik Askeri Rüştiyesi
✓ Manastır Askeri İdadisi
✓ İstanbul Harp okulu
✓ Harp Akademisi (Harbiye)
• İlk görev yeri Şam 5. Ordu (1905); Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
• 1909, İttihat ve Terakki'den ayrılış
• Etkilendiği düşünürler; M. Emin Yurdakul, Namık Kemal, Tevfik Fikret, Ziya Gökalp, Rousseau, Voltaire, Montesquieu
• 1909 Hareket Ordusu içinde 31 Mart Vakası'nın bastırılması
• 1911 Trablusgarp'ta İtalyanlarla savaş
• 1913 - 1914 Sofya'da ateşemiliterlik
• Çanakkale Cephesi ve miralaylık (albaylık), Kafkas Cephesi ve mirlivalık (tuğgenerallik)
• 1918 Suriye Cephesi, Yıldırım Orduları Komutanlığı
Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918)
• Amiral Calthorpe X Rauf Orbay
• 13 Kasım İstanbul'un fiilen işgali
• İngilizler; Musul, Maraş, Antep, Urfa, Çanakkale, İzmit, Kütahya, Eskişehir, Samsun, Batum'u
• Fransızlar Adana, Antakya daha sonra Maraş, Antep, Urfa'yı
• İtalyanlar Muğla, Isparta, Antalya Afyon, Konya'yı
• Yunanlar, İzmir ve çevresini; Ermeniler Kars ve çevresini
• Mustafa Kemal'in İstanbul'a gelişi; Şişli'de Kurtuluş Savaşı'nın planı
• Ali Fethi Okyar ile Minber Gazetesi
CEMİYETLER
Yararlı Cemiyetler
• Trakya - Paşaeli Cemiyeti
• İzmir Müdafa-i Hukuk Cemiyeti
• Redd-i İlhak Cemiyeti
• Kilikyalılar Cemiyeti
• Kars İslam Şurası
• Trabzon Muhafaza-i Hukuk-i Milliye Cemiyeti
• Şark Vilayetleri Müdaafa-i Hukuk-i Milliye Cemiyeti
• Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti
• Milli Kongre Cemiyeti
Zararlı Cemiyetler
Azınlıkların Kurduğu Cemiyetler
• Mavri - Mira Cemiyeti
• Etniki Eterna Cemiyeti
• Pantus Rum ve Kardos Cemiyeti
• Alyans İsrailit ve Makabi Cemiyeti
• Taşnaksütyun ve Hınçak Cemiyeti
• Ermeni İntikam Alayı
Milli Varlığa Düşman Cemiyetleri
• Kürt Teali Cemiyeti
• Teali İslam Cemiyeti
• İngiliz Mühipleri Cemiyeti
• Wilson Prensipleri Cemiyeti
• Sulh ve Selamet-i Osmaniye Fıkrası
Mustafa Kemal
Vahdettin (Dönemin Padişahı)
Rauf Orbay

MİLLİ MÜCADELE HAZIRLIK DÖNEMİ

19 MAYIS 1919

- Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı

HAVZA GENELGESİ (28 MAYIS 1919)

- İşgalleri kınayan telgraflar çekilmesi
- Azınlıklara karşı taşkınlık yapılmaması
- Komuta kademelerinin silah bırakmaması

AMASYA GENELGESİ (22 HAZİRAN 1919)

- Vatanın bütünlüğü milletin bağımsızlığı tehlikededir. (Gerekçe)
- İstanbul Hükümeti sorumluluğunu yerine getirememektedir. (Gerekçe)
- Milletin Bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır. (Amaç ve Yöntem)
- Her türlü denetimden uzak milli bir kurul oluşturulmalıdır. (Güvenlik)
- Sivas'ta her ilden üç delegenin katılımıyla milli bir kongre toplanmalıdır. (Demokrasi)

ERZURUM KONGRESİ (23 TEMMUZ - 7 AĞUSTOS 1919)

- Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- Manda ve himaye kabul edilemez.
- Hristiyanlara ayrıcalık tanınamaz.
- Milli güçleri etken, milli iradeyi egemen kılmak esastır.
- Anadolu halkının bağımsızlık mücadelesini sağlayacak bir Temsil Heyeti seçildi.

MİSAK-I MİLLİ (28 OCAK 1920)

- Boğazların güvenliği sağlanmalıdır.
- Azınlık hakları komşu ülkelerdeki Türklerin hakları kadar olabilir.
- Kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.
- Batı Trakya sınırı bölge halkının oyuna başvurularak belirlenmelidir.
- Kars, Ardahan ve Batum'da halk oyuna başvurulmalıdır.
- Mondoros imzalandığı sırada elimizde olmayan Arap topraklarında halk oylaması yapılmalıdır.

SİVAS KONGRESİ (4- 11 EYLÜL 1919)

- ABD mandasının reddedilmesi
- Temsil Heyeti'nin milli bir hükûmete dönüştürülmesi
- Tüm direniş cemiyetlerinin birleştirilmesi

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER

Güney Cephesi (Fransızlara Karşı)

- Urfa, Antep ve Maraş'ın Fransızlardan kurtulması (11 Şubat 1920)
- Ankara Antlaşması'yla Fransızların Hatay dışında bölgeden çekilmesi (20 Ekim 1921)

Doğu Cephesi (Ermenilere Karşı)

- Kazım Karabekir'in Doğu Cephesi Komutanı olarak atanması
- Zafer sonrasında Gümrü Antlaşması'nın imzalanması (2 Aralık 1920)

Batı Cephesi (Yunanlılara Karşı)

I.İnönü Savaşı (6-10 Ocak 1921)
- Düzenli ordunun ilk zaferi
- Londra Konferansı ve TBMM'nin tanınması
- Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması

II.İnönü Savaşı (26 Mart – 1 Nisan 1921)
- Malta sürgünlerinin serbest bırakılması
- İtalyanların Anadolu'dan çekilmeye başlaması

Kütahya – Eskişehir Savaşları (10-24 Temmuz 1921)
- Yenilgi sonrası Sakarya Irmağı'nın doğusuna çekiliş
- Başkomutanlık Yasası'nın çıkarılması
- Tekalif-i Milliye Emirleri'nin çıkarılması (Millî Yükümlülük)

Sakarya Savaşı (23 Ağustos – 13 Eylül 1921)
- Mustafa Kemal'e gazi ve mareşal unvanlarının verilmesi
- Fransa ile Ankara Antlaşması
- Sovyet Rusya ile Kars Antlaşması

Büyük Taarruz (26 Ağustos – 9 Eylül 1922)
- Yunanlıların Anadolu'yu terk etmesi
- Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması

Mustafa Kemal Atatürk

İsmet İnönü

Kâzım Karabekir

MUDANYA VE LOZAN ANTLAŞMASI

Mudanya Ateşkes Antlaşması (11 Ekim 1922)

- Türk – Yunan mücadelesi sona erdi.
- Yunan ordusu Meriç nehrinin batısına çekilecek.
- Yunanlılar Doğu Trakya'yı boşaltacak.
- Boğazlar barış imzalanana kadar TBMM yönetiminde kalacak.
- İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya savaş yapılmadan alındı.
- İstanbul yönetiminin TBMM'ye bırakılması ile Osmanlı'nın hukuken sona erdiğini gösterir.
- Mudanya'ya Yunan temsilcisi katılmadı, ama antlaşmayı onayladı.

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI (24 Temmuz 1923)

★ Fransa, İtalya, Yunanistan, Japonya, Boğazlar konusunda Rusya ve Bulgaristan, ABD ise gözlemci olarak katıldı.
★ İtilaf devletleri hem İstanbul hem TBMM'yi çağırınca TBMM hemen 1 Kasım 1922'de saltanatı kaldırdı.
★ Lozan'a giden heyet ise; İsmet İnönü, Dr. Rıza Nur ve Hasan Saka
★ M. Kemal taviz verilmemesini istediği konular; Ermeni yurdu, kapitülasyonlar

- Yunan sınırı; Meriç ırmağı sınır kabul edildi, Karaağaç savaş tazminatı olarak alındı.
- Bulgaristan sınırı; 1913 Balkan Savaşları sonrası imzalanan İstanbul Antlaşması kabul edildi.
- Suriye sınırı Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması geçerli sayıldı, Hatay hariç sınır çizildi.
- Irak sınırı, Musul meselesi çözülemedi; Türkiye ile İngiltere arasındaki görüşmeye bırakıldı.
- Doğu sınırı; Kars Antlaşması kuzeydoğu sınırı çizildi, İran sınırı ise Kasr-ı Şirin Antlaşması göre belirlendi.
- Yabancı Okullar; Türkiye "bu benim iç meselem" diyerek bu konunun tartışılmasına izin vermedi.
- Kapitülasyonlar; tamamen kaldırıldı.
- Patrikhane sorunu; patrikhane İstanbul'da kalması kabul edildi.
- Duyun-u Umumiye kaldırıldı, Osmanlıdan ayrılan devletler kendi üzerine düşen borç miktarını ödenmesi kararlaştırıldı.
- Azınlıklar; Ermeni ve Rumlar azınlık kabul edildi: Azınlıklar Türk vatandaşı sayılıp ayrıcalık elde edemeyecek. Türkiye'deki Rumlar ile Yunanistan'daki Türkler karşılıklı yer değişecek\Mübadele-Etabil
- Boğazlar başkanı Türk olan "Boğazlar komisyonu" tarafından idare edilecek; Boğazların iki yakasında da asker bulunmayacak.
- Rodos ve on iki ada İtalya'ya. Ege adaları; Gökçeada, Bozcaada Türkiye'ye, diğer adalar Yunanistan'a verildi.
- İtilaf güçleri İstanbul'u 6 Ekim 1923 günü boşalttı.
- Türk devletini herkes tanıdı.
- Günümüze kadar geçerli antlaşmadır.
- Irak sınırı hariç sınırlar belirlendi.

ATATÜRK İLKELERİ

Cumhuriyetçilik

Egemenliğin halka ait olmasını ve devletin, halkın çıkarlarına göre yönetilmesini savunan ilkedir.

- Saltanatın kaldırılması
- Cumhuriyet'in ilanı
- Siyasal partilerin kurulması
- Halifeliğin kaldırılması
- Kadınlara seçme ve seçilme halklarının verilmesi

Halkçılık

Devletin amacının halkın refah ve mutluluğunu sağlamak olduğunu, vatandaşlar arasında her türlü ayrıcalığın kaldırılarak eşit haklara sahip olmalarını savunan ilkedir.

- Aşar vergisinin kaldırılması
- Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
- Kadınlara seçme ve seçilme haklarının verilmesi
- Soyadı Kanunu'nun kabulü
- Millet mekteplerinin açılması

İnklapçılık

Eski ve işlevini yitirmiş kurum ve uygulamaların kaldırılarak çağın gereklerine uygun davranılmasını savunan ilkedir.

- Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi
- Yeni Türk harflerinin kabulü
- Uluslararası rakamların kabulü
- Takvim, saat ağırlık ve uzunluk ölçülerinin değiştirilmesi

Milliyetçilik

Toplumun ortak dil, tarih ve kültür bağlarıyla milli birlik ve beraberlik içinde gelişebileceğini savunan ilkedir.

- İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
- Kapitülasyonların kaldırılması
- Kabotaj Kanunu'nun kabulü
- Yabancı şirketlerin millileştirilmesi
- Türk Tarih Kurumu'nun kurulması
- Türk Dil Kurumu'nun kurulması

Laiklik

Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasını, yönetimde akıl ve bilimin temel alınmasını, bireylerin inanç ve düşünce özgürlüğüne sahip olmasını savunan ilkedir.

- Saltanatın kaldırılması
- Halifeliğin kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi
- Şeriye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması
- Tekke ve Zaviyelerin kapatılması

Devletçilik

Özel teşebbüs tarafından yapılamayan işlerin devlet tarafından yapılmasıdır.

- Beş yıllık sanayi planlarının hazırlanması
- Sümerbank ve Etibank'ın kurulması
- Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nün kurulması
- Demir-çelik, şeker, çimento vs. fabrikalarının açılması

ATATÜRK İNKILAPLARI

Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar

- Türk Medeni Kanunu (17 Şubat 1926) (İsviçre Medeni Kanunu esas alınarak)
- Türk Ceza Kanunu (1 Mart 1926) (İtalya Ceza Kanunu esas alınarak)
- Türk Ticaret Kanunu (29 Mayıs 1926) (Alman Ticaret Kanunu esas alınarak)
- Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu (4 Nisan 1929) (Almanya örnek alınarak)

Sosyal Alanda Yapılan İnkılaplar

- Tekke, zaviye türbelerin kapatılması (3 Kasım 1925)
- Şapka Kanunu'nun Kabulü (25 Kasım 1925)
- Miladi Takvimin kabulü (26 Aralık 1925)
- Ağırlık ve uzunluk ölçülerinin değiştirilmesi (26 Mart 1931)
- Soyadı Kanunu'nun kabulü (21 Haziran 1934)

Siyasal Alanda Yapılan İnkılaplar

- Saltanatın kaldırılmas (1 Kasım 1922)
- Cumhuriyetin ilanı (29 Ekim 1923)
- Halifeliğin kaldırılması (3 Mart 1924)
- 1924 Anayasası'nın kabulü (20 Nisan 1924)
- Ordunun siyasetten ayrılması (19 Aralık 1924)
- Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi (5 Aralık 1934)

Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar

- Tevhid-i Tedrisat Kanunu ve medreselerin kapatılması (3 Mart 1924)
- Maarif Teşkilatı Kanunu (2 Mart 1926)
- Yeni Türk Harflerinin kabulü (1 Kasım 1928)
- Millet Mekteplerinin açılması (24 Kasım 1928)
- Türk Tarih Kurumu'nu kurulması (15 Nisan 1931)
- Türk Dil Kurumu'nun kurulması (12 Temmuz 1932)
- Darülfünun'un kapatılarak yerine İstanbul Üniversitesi'nin açılması (1 Ağustos 1933)

Ekonomik Alanda Yapılan İnkılaplar

- Türkiye İş Bankası'nın kurulması (26 Ağustos 1924)
- Aşar vergisinin kaldırılması (17 Şubat 1925)
- Sanayi ve Maadin Bankası'nın kurulması (19 Nisan 1925)
- Kabotaj Kanunu'nun kabulü (1 Temmuz 1926)
- Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun Kabulü (28 Mayıs 1927)
- Sümerbank'ın kurulması (4 Temmuz 1933)
- Etibank ve MTA'nın kurulması (14 Haziran 1935)
- I. Beş Yıllık Sanayi Planı (17 Nisan 1934)

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

Barışçılık

- Yunanistan'la yaşanan Nüfus Mübadelesi sorununun çözülmesi
- Bozkurt - Lotus Davası'nın Türkiye lehine çözülmesi
- Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
- Briand - Kellog Paktı'na katılması
- Balkan Antantı'nın imzalanması
- Sadabat Paktı'nın kurulması

Gerçekçilik

- İngiltere'yle Musul sorununun Misak-ı Milli'den taviz verilerek çözülmesi
- Boğazlar sorununun çözümü için Milletler Cemiyeti'ne başvurulması
- Ticaret gemilerinin Boğazlardan serbestçe geçmesine izin verilmesi
- Dış politikada Panislamizm ve Pantürkizm politikalarının terk edilmesi

Tam Bağımsızlık

- Fener Rum Patrikhanesi'nin Yunanistan'a sınır dışı edilmesinin istenmesi
- Lozan'da kapitülasyonların kaldırılması
- Montrö'de Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması
- Yabancı okullar sorununun çözülmesi
- Adana - Mersin demir yolunun millileştirilmesi

Akılcılık

- 1929 Dünya Ekonomik Krizi sonrası dış borçların yeniden yapılandırılması
- Azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesi
- Hatay'ın anavatana katılması
- Kurtuluş Savaş'ında İngiltere ve Fransa'ya karşı Sovyet Rusya'nın desteğinin alınması

Atatürk ve Şah Rıza